

[Justitsministeren]

sel om vold. Ved formuleringsændringen vil vi efter min opfattelse opnå en klarere og rigtigere afgrænsning af voldtægtsreglen over for andre former for tvang.

Det foreslås samtidig, at strafferammen for voldtægt opdeles i en normal strafferamme på 6 år og en skærpet straffebestemmelse med en strafferamme på fængsel indtil 10 år for tilfælde, hvor voldtægten har haft en særlig farlig karakter eller der i øvrigt foreligger særlig skærpene omstændigheder. Strafferammen i den gældende voldtægtsbestemmelse i § 216 er fængsel indtil 10 år. Den foreslåede opdeling indebærer, at bestemmelsens strafferammer giver udtryk for en mere nuanceret vurdering af forbrydelsens forskellige fremtrædelsesformer. Det må herved også tages i betragtning, at en del af de sager, som hidtil er bedømt efter § 217, som har en strafferamme på 4 års fængsel, i fremtiden vil skulle bedømmes efter § 216.

De foreslåede strafferammer er tilpasset til det faktiske udmålingsniveau i voldtægtssagerne. Et strafmaksimum på fængsel indtil 6 år vil efter min opfattelse være tilstrækkeligt med hensyn til ukvalificerede tilfælde af voldtægt. Og et strafmaksimum på fængsel indtil 10 år vil give mulighed for idømmelse af straffe af passende strengthed i de alvorligste tilfælde.

Straffelovens § 288 om røveri indeholder allerede i dag en opdeling i forskellige strafferammer for grove og mindre grove forhold. I ukvalificerede tilfælde af røveri er straffen fængsel fra 6 måneder indtil 10 år, men har røveriet haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. For brandstiftelse efter § 181 er strafferammen fængsel fra 6 måneder indtil 12 år.

Jeg er enig med straffelovrådet i, at det er uheldigt, at de gældende strafmaksima i så udpræget grad, som tilfældet er, afviger fra de vurderinger og de reaktionsbehov, som har fundet udtryk i den gældende udmålingspraksis.

Forslaget indebærer en justering af de nævnte strafferammer for røveri og brandstiftelse. Gældende strafminima, der kan være til hinder for en ønskelig nuancering i strafudmålingen, foreslås ophævet, og der foreslås indført normalrammer på 6 år og skærpede rammer på 10 år for tilfælde, hvor røveri har haft en særlig farlig karakter, eller hvor der i øvrigt foreligger særlig skærpene

omstændigheder. Dette svarer til de strafferammer, som er foreslået med hensyn til voldtægt. De foreslåede maksima vil i hovedsagen indebære en justering af strafferammerne til det gældende udmålingsniveau.

Ud over en tilpasning af strafferammerne til det gældende udmålingsniveau medfører forslaget til udformningen af de nævnte strafferammer, at sager efter de normale rammer på 6 år skal behandles som almindelige domsmandssager, og at sager efter de skærpede rammer på 10 år fortsat skal behandles som nævningesager.

Der kan efter min opfattelse ikke være afgørende betænkeligheder ved, at ukvalificerede overtrædelser af de omhandlede bestemmelser som følge af de foreslåede strafferammer bliver domsmandssager i stedet for som i dag at skulle behandles ved nævningeting. Det strafniveau, som anvendes i ukvalificerede tilfælde af voldtægt, røveri og brandstiftelse, ligger væsentligt under strafniveauet i andre nævningesager og på linje med det niveau, som anvendes i domsmandssager i øvrigt. Hertil kommer, at den forurettede i voldtægtssagerne udsættes for en særlig belastning i forbindelse med nævningebehandlingen, der typisk tildrager sig langt større offentlig interesse end de mere udramatiske domsmandssager.

Blandt andet på baggrund af denne omlægning af sagsbehandlingen overvejer justitsministeriet for tiden, om det vil være muligt at styrke lægdommernes stilling i domsmandssagerne. Blandt de muligheder, som har været fremme, er forslag om at nedsætte antallet af juridiske dommere i landsretten fra 3 til 2 i ankesager, hvori der medvirker domsmænd. Der vil, når disse overvejelser er afsluttet, blive taget stilling til spørgsmålet om fremsættelse af lovforslag herom.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, som ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Steffensen (KrF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om biblioteker.
(Lovforslag nr. L 172).

[Steffensen]

Idet jeg i øvrigt skal henvise til bemærkningerne, ønsker jeg at knytte følgende kommentarer hertil:

Kristeligt folkepartis forslag til bibliotekslov forsøger at fastholde kvaliteten og kvantiteten i bibliotekernes udlån – samtidig med, at den indeholder en væsentlig decentralisering af biblioteksvirksomheden, idet det foreslås, at kommunalbestyrelserne tillægges beslutningskompetencen angående en række opgaver, som ifølge den nugældende lov om folkebiblioteker er obligatoriske.

Kristeligt folkeparti mener, et bibliotek bør være det, betegnelsen umiddelbart udtrykker, nemlig en samling af bøger og andet trykt materiale, og ønsker ikke »kulturhuset« smuglet ind ad bagvejen. Derfor foreslås det, at alene udlån af bøger og andet trykt materiale skal være obligatorisk og omfattet af driftstilskudsordningen, dog skal lydbånd kunne udlånes vederlagsfrit til blinde og svagseende. Kristeligt folkeparti finder det væsentligt, at man også efter nærværende forslags vedtagelse vil have mulighed for at låne audiovisuelle materialer og mangfoldig-gjort kunst på bibliotekerne. Vi mener blot ikke, det er rimeligt at pålægge ethvert folkebibliotek pligt til at anskaffe og vedligeholde sådant materiale i et omfang, der opfylder lovforslagets krav til alsidighed, kvalitet og aktualitet.

Ved lovforslagets gennemførelse overgår alle biblioteker til heltidsbetjening med en faguddannet bibliotekar som leder. Filialer og bogbusser behøver imidlertid ikke at være betjent med faguddannet personale, hvorfor deltidsuddannelsen af bibliotekarer bør fortsætte.

I § 7, stk. 1, præciseres det, hvilke hensyn der skal tages ved materialevalget. Der skal lægges vægt på kvalitet, aktualitet og alsidighed, samtidig med at der bør tages hensyn til lokale særpræg og ønsker. Bl. a. i forbindelse med materialevalget vil jeg fremhæve kommunalbestyrelsens suverænitet.

Til erstatning for det tidligere bibliotekstilsyn oprettes et direktorat for folkebibliotekerne under ministeriet for kulturelle anliggender. Direktoratet vil i alt væsentligt videreføre de opgaver, som i dag varetages af bibliotekstilsynet. Direktoratet skal herudover yde folkebibliotekerne og offentlige myndigheder råd og vejledning i biblioteks-faglige spørgsmål. I forbindelse med denne

gennemgang af direktoratets opgaver vil jeg gerne understrege, at der efter § 17 bliver fastsat regler om lånesamarbejdet. Alle biblioteker, der helt eller delvis finansieres af det offentlige, er efter nærværende forslag forpligtede til at deltage i lånesamarbejdet. Som rådgivende organ for ministeriet for kulturelle anliggender nedsættes et folkebiblioteks-råd. Rådet skal bl. a. høres i forbindelse med behandlingen af sager af generel karakter for hele biblioteksvæsenet eller af principiel betydning for folkebibliotekerne.

Bortset fra specielle regler i § 10 i lov af 13. juni 1973 om styrelsen af de højere uddannelsesinstitutioner har der ikke tidligere været lovgivet om de offentlige forskningsbibliotekers forhold. Ud fra en helhedsbetragtning af det offentlige biblioteksvæsen foreslås det, at der lovgives samlet om folkebiblioteker og forskningsbiblioteker.

Til at varetage den centrale administration af forskningsbibliotekerne oprettes en forskningsbiblioteksstyrelse under undervisningsministeriet. For at der kan sikres de forskellige interessegrupper omkring forskningsbibliotekerne en medindflydelse på den centrale forvaltning, foreslås det, at der nedsættes et forskningsbiblioteksråd med den i § 31 nævnte sammensætning.

Som et led i bestræbelserne for at sikre en fortsat positiv udvikling af samarbejdet mellem forskningsbibliotekerne og folkebibliotekerne udpeger såvel forskningsbiblioteks-rådet som folkebiblioteksrådet af deres midte hver 4 medlemmer til biblioteksrådenes fællesudvalg, som er nævnt i § 19, stk. 4.

I nærværende lovforslag foreslås driftstilskudsordningen fortsat. Kristeligt folkeparti ser gerne, at folkebibliotekerne overgår til at modtage generelle tilskud. Men af hensyn til de kommuner, der endnu ikke har indført heltidsbetjening, mener vi dog, at en ændring af tilskudsformen først bør finde sted 5 år efter lovens ikrafttræden.

Ved ikrafttræden af nærværende lovforslag overføres skolebibliotekerne til folkeskolen. Dette sker i henhold til bestemmelsen i § 17 i lov af 26. juni 1975 om folkeskolen.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, vil jeg gerne anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Rahbæk Møller (SF):